

רשימות קצרות

„ועדת הובר“ בארה"ב - ומחירי ציוד צבאי

פחתי (לשיכון אנשי-הצבא ומשפחותיהם) בארצות-הברית, — 18.600 דולר; תותח הוביצר בן 155 מ"מ — 130.000 דולר; טנק „פאטון M-46" (הטנק הבינוני החדש, אשר בא לרשת את מקום ה„שר-מן"), — 337.500 דולר; מכונית משורינית — 143.000 דולר (במקום 30.000 דולר, כפי שהיא היתה צריכה לעלות); תלבושת טרופית עולה 124 דולר, מספרים אלה, — לדברי הועדה — קשה, פשוט, לדעת כיצד הגיעו אליהם. יש והם כוללים בתוכם גם את הוצאות יצורם של כלי העבודה והמכונות, בעוד שהללו מיוצרים, ממילא, בתוך תכניות-היצור של מפעלי-התעשייה של הצבא, ויש והריהם תוצאת פליטת-קולמוס, אשר לא נבדקה — והוגשה כהצעה לתקציב. סיבה נוספת לבזבוז ההמוני — מקורה בדרישות הנפרדות של כל שירות ושירות לחוד. עובדה מתמיהה אחרת שנתגלתה ע"י הועדה היא העלמם של 9000 טנקים, אשר אנף האפסנאות ידע עליהם עם תום המלחמה, אך עתה אינו יכול למצאם. עובדה זו התבררה כשרצו לחדש את הטנקים, שהיו מונחים, כביכול, במחסנים שונים באירופה ובאסיה. כגורל הטנקים, כן לא נודע על גורלו של ציודן של 71 דיביזיות אמריקאיות. מ-89 הדיביזיות שהיו לארצות-הברית בסוף המלחמה, עומד לרשות הצבא ציודן של 18 בלבד.

לפני חדשים מספר מונתה בארצות-הברית ועדה מיוחדת ע"י הנשיא טרומן לבדוק את יעילותו של המנגנון הצבאי, ובאיזה מידה ניתן להכניס שינויים אשר יביאו לחסכון וליעילות יתר. בראש הועדה הרעמד הרברט הובר, מי שהיה נשיא ארצות-הברית לשעבר.

הדו"ח שהגישה הועדה היה כולו בקורת חריפה על חוסר היעילות והבזבוז בצבא. הועדה מאשימה את שלושת מחלקות הממשלה, האחראיות, כל אחת, לאחד השרותים-הלוחמים (צבא, צי, חיל-אוויר) בה-ערכות תקציב מוגזמת ל-1950 — לפי הערכותיה, שסה"כ שלהן לא היה רחוק מ-30.000.000.000 דולר. לפי המצב הנוכחי, תופסות ההוצאות על הצבא 30% מן התקציב הלאומי הכללי.

בין היתר, נכנסה הועדה לפרטי הסכומים הנדרשים עבור כל כלי-נשק וכל חלק מחלקי הציוד לצבא. נמצא, כי מספרים אלה, ככל שהם מדהימים הרי הם גם מאלפים ביותר. והרי כמה מן המספרים, כפי שהוגשו בהצעות לחוק-התקציב של הצבא לשנת 1949-50: — מחירו של מפציץ חדיש נקבע, לפי הצעת תקציב זה לסך בין אחד לארבעה מיליון דולר; אניות מלחמה — מאנית משחית לנושאת מטוסים — 10-150 מיליון דולר; בית-מגורים מש-

חיל-אוויר מיליציוני

חילות אלה קיומם הוא יותר קיום להלכה מאשר למעשה: — כיון שאין כל כננה רצינית להפעילם אי-פעם. אולם יתכן ויהיה בכך משום גילוי לרבים כי מזה שנים רבות קיימים ופועלים בימי שלום — ותורמים את תרומתם בימי מלחמה — חילות-אוויר מיליציוניים לא-קטנים כלל, במדינות כבריטניה וארה"ב. לא זו בלבד שקיומם נמשך עם תום מלחמת-העולם האחרונה, אלא אף נעשו צעדים נוספים להרחבתם ולביסוסם, והם מהווים מציאות צבאית אשר אי אפשר להתעלם ממנה יותר —

אם כי רבים הם אשר כבר כמעט סיגלו את מחשבתם לקיומו של צבא-יבשה מיליציוני, בתורת עובדה בת-קיימא, הרי אינם מעלים עדין כלל על דעתם את אפשרויותיו של חיל מקצועי מיליציוני — בין אם יהיה זה צי-מלחמה מיליציוני, חיל-האוויר או גיס אחר בעל אופי מקצועי וטכני מובהק, בדומה לאלה. אמנם ידוע כי זה שנים שיחזי דות מיליציוניות כאילו קיימות במדינות קטנות; אך דוגמאות אלה — בעצם, כדוגמתה של שוויי-צריה — לא שכנעו את המפקקים, בטענם כי

וביחוד למדינה הזקוקה לפיתוח מכסימלי של יכולת מגן עממית.

גדול ביותר הוא היקפו של הנסיון האמריקאי לקיים חיל-אוויר מיליציוני ממשי. בצד חיל-האוויר הסדיר של ארצות הברית קיים במסגרת החיילות המיליציוניים (National Guard) "המשמר הלאומי האווירי" (Air National Guard). חיל-משמר אווירי זה מונה רבבות טייסים ואנשי שירותי-הקרקע (מספרם עולה, והתקרב עתה ל-40 אלף) מותיקי מלחמת-העולם ומתנדבים-מתאמנים חדשים, הממשיכים באימונים ובתימונים או קונים ראשית-דעת בהם — גם בהיותם נתונים, רוב-רובו של זמנם, במסגרת חייהם האזרחיים. לרשות אנשי חיל זה עומדים כל סוגי המטוסים, שדות-תעופה וציוד, ללא כל תלות וקשר לחיל-האוויר הסדיר. ומעשה היתול (השאוב ממצאות): הדברים הגיעו עד לידי כך, שבמרכזים חשובים מסוימים של חיל-האוויר הסדיר בארה"ב, גדולה הטינה על "המשמר-הלאומי האווירי" שבאותם המקומות, על שבסיסיו, ציודו ותנאיו טובים, כביכול, מאלה שלהם.

על ממדי משמר-האוויר, אפשר ללמוד אפילו מתוך ידיעה קצרה בכרוניקה של העתון המשותף לשלושת השירותים-הלוחמים-האמריקאיים, המודיע על 1500 מאנשי חיל-המשמר האווירי אשר יצאו לקורסי השתלמות מרכזיים שונים בשנת 1949, ומתוך ידיעה אחרת, המדיעה על תוספת מגויים שגרתית של 2 מיוז-גנרלים ו-6 בריגדיר-גנרלים ל"משמר-הלאומי האווירי". וזאת לזכור, כי אף

הקצינים הגבוהים שבגיס זה משרתים, בדרך כלל, (פרט לגרעין מדריכים ומארגנים מצומצם) — שירות מיליציוני.

בדרך הטבע, מדגישים בחילות-האוויר המיליציוניים ביותר את יחידות מטוסי-הקרב, שהם הכוח האווירי הבא בחשבון, בשורה ראשונה, לתפקידי הגנה בפני פגיעות-אויב בארץ ובאוכלוסייה. כך הוא הדבר גם בשוויצריה ובבריטניה; וכדין מטוסי-הקרב — דין מטוסי-התצפית והאזהרה. אולם בצדם של אלה עומדות גם יחידות תובלת-האוויר; וכהשלמה טבעית לדיביזיות-הקרקע המיליציוניות — יחידות המטוסים לשיתוף-פעולה עם חיל-הצבא, ומטוסי-סעד, להתקפת כוחות-אויב. אולם חיל-האוויר המיליציוני של ארה"ב מכיל גם כוחות-מפציצים.

כ"משמר-הלאומי" הכללי, שהוא תוספת מיליציונית לחיל-הצבא של ארה"ב, כן גם ה"משמר" האווירי קשור בארגונו המקומי לכל אחת ממדינות ארה"ב, ורק בימי מלחמה עובר לסמכות הפדרלית-המרכזית, החולשת אז על כלל הכוחות המזוינים של ארה"ב. אלא שבזמן האחרון גוברות התביעות בקרב חיל-האוויר הסדיר להעביר את ה"משמר האווירי", לבסיס פדרלי קבוע — תוך כדי שמירת אופיו המיליציוני השלם.

המשמר-הלאומי האווירי הזה הוא, ללא-ספק, גורם-תעופה צבאי אשר אין לזלול בו, והוא מפריך מעיקרה את הטענה, כאילו חיל-יבועל צביון טכני מובהק הוא מושג נרדף לחיל-קבע מגויים דוקא.

זויות ציי-מלחמה

הצי הבריטי הכניס לשימוש סירת טורפדו חדשה, הבנויה מנחך-אלומיניום במקום פלדה. משקלה של הסירה החדשה הנו שליש ממשקל הסירות הוותיקות לה שהיו בשימוש במלחמת העולם השנייה. נעשים ניסיונות לקבוע את המעשיות שבניצול מתכות קלות לסוגי ספינות זה, ומצפים ש"ע"י כך יתאפשרו הגדלת המהירות, הגדלת הטווח, ותוספת זינון על גבי הסירה. סירות מסוג זה מנוצלות, כידוע, בעיקר לתפקידי מש"מר החוף, וכן כמניחות וכשולות מוקשים.

כוחות הצי של ארצות-הברית עוסקים כרגע בשינויים גדולים במבנה הצוללות של היום, על מנת לאפשר

להן לפעול מתחת לפני המים ללא הגבלת זמן, ולהגדיל את המהירות התת-ימית ל-16 קשרים ויותר.

השינויים העיקריים מכוונים לחיסול כל-ההנשק שעל הסיפון, מתן צורה הנוחה לחיתוך המים, צינורות-אוויר לנשימה מיוחדים, והגדלת יכולת הסוּר ללה, אשר היא הקובעת למעשה את משך שהייתה של הצוללת מתחת לפני המים.

ה"קיפוד" הוא אחד מכלי-ההנשק שנמנו בזמנם על "הסודיים ביותר" ופורסמו לא מכבר, הוא בא לנצל את הישגי ה"אסדיק" — המכשיר של הצי הבריטי המלכותי להבחנה בצוללת. למעשה אינו אלא סוללה של 25 שיפורי

פגזים, אשר הטוח שלהם הוא כ-300 יארד. 25 הפגזים נשלחים במשך שתי שניות בלבד. עובדה זו, והנטיה הקטנה של השיפודים מן המרכז, משפיעה על הפגזים שיחדרו לתוך המים במגעל, וע"י כך גדל אזור פעולתם. צורת התקפה זו הינה יעילה יותר מפצצות-העומק, מאחר שהצוללת הספיקה לרוב להתחמק מאיזור הפגיעה של האחר-גות עוד בטרם הגיעו אליה. ע"י שיפורי-ה"קיפוד", מותקף האויב כש הוא עדין בתוך אזור ה"קרניים האסדיקות" (התוחמות במדויק את מקום הצוללת), ומפקד הצוללת אינו מספיק להרגיש בסכנה, בגלל מהירות הפעלתם של השיפודים. יתר על כן, פגזי השיפוד, שלא כפצצות העומק, מחפור צצים רק בשעת המגע, וכך חש חבר עובדי הצוללת בהתקפה רק כפגוע פגז השיפוד בצוללת.